

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Перший проректор
_____ Н.М. Іщенко
»__» _____ 20__ р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ «ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

(нормативна навчальна дисципліна циклу професійної і практичної підготовки)

галузь знань: *0203 Гуманітарні науки*
спеціальність: *035 Філологія*
спеціалізація: *035.04 германські мови та літератури (переклад включно) -
англійська*

АВТОРИ ПРОГРАМИ:
к.філол.н., старший викладач кафедри
англійської філології
Фомічова Валерія Олегівна
»__» _____ 20__ р.

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри англійської філології

Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Старшова Оксана Олександрівна)
Підпис ПІБ

на засіданні випускової кафедри англійської філології

Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р. назва кафедри

Завідувач кафедри _____ (Старшова Оксана Олександрівна)
Підпис ПІБ

на засіданні методичної ради Інституту філології

Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пронкевич Олександр Вікторович)
Підпис ПІБ

на засіданні методичної ради Інституту філології

Протокол № ____ від „____” _____ 20__ р.

Голова _____ (Пронкевич Олександр Вікторович)
Підпис ПІБ

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

Декан факультету (Директор інституту) _____
Назва, підпис, дата

Денно-вечірня, заочна форма навчання:

Декан факультету (Директор інституту) _____
Назва, підпис, дата

Начальник навчально-методичного відділу

_____ 20__ р.
„____” _____

1. Концепція викладання дисципліни

Дисципліна «Лексикологія англійської мови за освітньо-професійною програмою є нормативною. Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВНЗ ЧНУ імені Петра Могили Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра галузі знань 0203 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.04 германські мови та літератури (переклад включно) - англійська, кваліфікації філолога, учитель двох іноземних мов (англійська та німецька/французька/іспанська) та зарубіжної літератури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

Мета курсу: дати необхідну суму знань, які ґрунтовно теоретично узагальнюють і систематизують відомості про походження, розвиток і вживання словникового складу сучасної англійської мови.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів із досягненнями вітчизняної й зарубіжної науки в галузі лексикології, її основними розділами (етимологія, семасіологія, словотворення, фразеологія, лексикографія);

- показати зв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами;

- сформувати у студентів уявлення про системність лексичного складу англійської мови;

- ознайомити студентів зі специфікою семасіології, типами і структурою лексичного значення;

- дослідити морфемну будову слів;

- комплексно розглянути засоби словотворення з огляду на ступінь їх продуктивності;

- сформувати уявлення про динамічний характер мовної системи й ознайомити з основними шляхами поповнення словникового складу шляхом словотворення, запозичення, семантичного розвитку слів тощо;

- розглянути головні проблеми сучасної англійської лексикографії, типи словників та історію їх укладання;

- розширити знання студентів про основні напрями й методи досліджень в галузі лексикологічних студій;

- підготувати студентів до самостійної навчальної та науково-дослідницької роботи – підготовки презентацій, доповідей, написання рефератів, кваліфікаційних робіт.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: термінологічний апарат і визначення основних понять лексикології; походження, розвиток і вживання словникового складу сучасної англійської мови; особливості морфемної будови слів сучасної англійської мови; продуктивні, напівпродуктивні та непродуктивні способи словотворення; семантичну структуру слова; механізми семантичних змін; стилістичну диференціацію словникового складу сучасної англійської мови; основні діалекти та територіальні варіанти сучасної англійської мови; особливості та принципи класифікації англійської фразеології; основні проблеми укладання англійських словників; галузі лексикологічних досліджень, провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у них; основні концепції щодо визначення поняття слова, типів значень, характеру сполучуваності ЛО; основи лінгвістичної стилістики; основи лексикографії, типи словників, принципи побудови словників різних типів; методологію лексикологічного дослідження.

вміти: оперувати термінами лексикології; визначати джерела походження іноземних слів; визначати та характеризувати морфемну будову англійських слів; здійснювати морфемний та словотворчий аналізи англійських слів; розрізняти шляхи та засоби словотворення; розрізняти типи афіксів; визначати характер мотивації значення; розпізнавати денотативні / конотативні значення слова; виокремлювати семантику в структурі значення слова; визначати характер сполучуваності, виявляти вільні словосполучення та сталі вирази; визначати класи фразеологічних одиниць; ідентифікувати та добирати

ідеографічні та стилістичні синоніми; семантичні, дериваційні антоніми; розрізняти явища полісемії, омонімії, паронімії; застосовувати класифікацію омонімів; визначати тип переносних значень; групувати лексичні одиниці; стилістично диференціювати словниковий склад сучасної англійської мови; розпізнавати архаїзми, історизми, неологізми, okazionalizmi; розрізняти Британський та Американський варіанти англійської мови; користуватися різними видами словників, вміти визначати їх тип; застосовувати основні методи дослідження лексичних явищ.

Об'єктом курсу є словниковий фонд англійської мови (лексичні одиниці, вільні й усталені словосполучення з усіма їх особливостями і характеристиками).

Предметом курсу є походження лексичних одиниць, їх морфемна й семантична структура, способи творення, лексико-семантична класифікація, стилістичні особливості.

Міждисциплінарні зв'язки:

Лексикологія вивчає лексичний склад англійської мови не тільки як окремі лексичні одиниці, а в словосполученнях, фразеологічних одиницях, у реченнях і контекстах, що тісно пов'язує лексикологію з граматику. Зміни в основному словниковому фонді, появу в мові та зникнення тих або інших елементів, відносну продуктивність засобів збагачення словникового складу, стійкість основного словникового складу тощо можна простежити й зрозуміти тільки поглиблюючись в історичні періоди розвитку мови. Отже, лексикологія тісно пов'язана з історією англійської мови. Лексикологія пов'язана також з фонетикою, оскільки саме фонетика дає можливість з'ясувати появу чи зникнення на різних історичних етапах розвитку мови значної кількості омонімів і дозволяє провести об'єднання лексичних одиниць у лексичні групи. Аналізуючи слово з точки зору інформації, яку воно передає, ми не обмежуємося лише когнітивним аспектом цієї проблеми, велике значення має конотативний аспект, а це свідчить про те, що лексикологія тісно пов'язана із стилістикою.

Курс «Лексикологія англійської мови» є логічним продовженням курсу «Вступ до мовознавства». Він уможливує поглиблення знань студентів із питань теорії мови за рахунок більш детального розгляду проблем структури, системних зв'язків та еволюції лексики англійської мови, зокрема при вивченні тем функції мови як засобу спілкування; поняття мова і мовлення, діахронія та синхронія, парадигматика та синтагматика; вчення про слово; значення слова. Лексикологія пов'язана також з курсом «Цивілізація та лінгвокраїнознавство», в якому висвітлюються події, які справили вирішальне значення на розвиток словникового складу англійської мови.

2. Витяг з навчального плану спеціальності

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього годин	В тому числі					Форма підсумкового контролю		
				аудиторних				самостійна робота студента		Екзамен	залік
				лекцій	семінарських	практичних	лабораторних	семестрова робота по дисципліні	курсорова робота (проект)*		
денна	3	5	100	22.5		22.5		55	20	x	
денна	3	6	20								x
заочна	3	6	50	6				44			
заочна	3	7	50	2		6		42		x	
заочна	3	8	20						20		x

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Розділ 1. Lexicology as a Branch of Linguistics.

Тема 1. Lexicology as a Branch of Linguistics.

Розділ 2. Etymological Survey of the English Vocabulary.

Тема 1. Etymological Survey of the English Vocabulary: Diachronic Perspective.

Тема 2. Etymological Survey of the English Vocabulary: Synchronic Perspective.

Розділ 3. Semantic Aspect in Lexicology.

Тема 1. Semasiology. Classification of meanings.

Тема 2. The vocabulary as a system.

Тема 3. Polysemy and Homonymy.

Тема 4. Synonymy. Antonymy. Hyponymy.

Розділ 4. Structural Aspect in Lexicology.

Тема 1. Morphemics.

Тема 2. Derivation.

Тема 3. Word-formation in English.

Тема 4. Word-groups.

Тема 5. Phraseology.

Тема 6. Phraseological Units.

Розділ 5. Social Aspect in Lexicology.

Тема 1. Style.

Тема 2. Formal and informal vocabulary.

Тема 3. English Dialects and Variants: Lexical Aspect.

Розділ 6. Lexicology and Lexicography. English and American Lexicography.

Тема 1. Lexicology and Lexicography.

Тема 2. English and American Lexicography.

Розділ 7. Methods of lexicological research.

Тема 1. Comparative methodology. Structural methodology.

Тема 2. Statistical research procedures. Communicative methodology. Cognitive methodology.

Розподіл навчальних годин за розділами, темами

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента	Форми контролю
			Аудиторні					
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні		
Денна форма навчання								
1	<u>Розділ 1. Lexicology as a Branch of Linguistics.</u>							
2	Lexicology as a Branch of Linguistics.	6	2				4	Усне опитування
3	<u>Розділ 2. Etymological Survey of the English Vocabulary.</u>							
4	Тема 1. Etymological Survey of the English Vocabulary: Diachronic Perspective.	9	2		2		5	Усне опитування та міні-квіз
5	Тема 2. Etymological	8	2		2		4	Усне опитування та контрольна

	Survey of the English Vocabulary: Synchronic Perspective.							робота
6	Розділ 3. Semantic Aspect in Lexicology.							
7	Тема 1. Semasiology. Classification of meanings.	5	2				3	контрольна робота
8	Тема 2. The vocabulary as a system.	5	2				3	контрольна робота
9	Тема 3. Polysemy and Homonymy.	6			2		4	Усне опитування та контрольна робота
10	Тема 4. Synonymy. Antonymy. Hyponymy.	7			2		5	Усне опитування та контрольна робота
11	Розділ 4. Structural Aspect in Lexicology.							
12	Тема 1. Morphemics.	5	2				3	Усне опитування та міні-квіз
13	Тема 2. Derivation.	5	2				3	Усне опитування та міні-квіз
14	Тема 3. Word-formation in English.	11			4		7	Усне опитування
15	Тема 4. Word-groups.	7	2		2		3	Усне опитування
16	Тема 5. Phraseology.	5	2				3	Усне опитування
17	Тема 6. Phraseological Units.	5			2		3	Усне опитування
18	Розділ 5. Social Aspect in Lexicology.							
19	Тема 1. Style.	4					4	
20	Тема 2. Formal and informal vocabulary.	5			2		3	Усне опитування
21	Тема 3. English Dialects and Variants: Lexical Aspect.	5			2		3	Перевірка презентації
22	Розділ 6. Lexicology and Lexicography. English and American Lexicography.							
23	Тема 1. Lexicology and Lexicography.	5	2				3	Усне опитування
24	Тема 2. English and American Lexicography.	7,5			2,5		5	Усне та письмове опитування

25	Розділ 7. Methods of lexicological research.							
26	Тема 1. Comparative methodology. Structural methodology.	4,5	1,5				3	
27	Тема 2. Statistical research procedures. Communicative methodology. Cognitive methodology.	5	1				4	
Заочна форма навчання								
1	Розділ 1. Lexicology as a Branch of Linguistics.							
2	Lexicology as a Branch of Linguistics.	6	1				5	Усне опитування
3	Розділ 2. Etymological Survey of the English Vocabulary.							
4	Тема 1. Etymological Survey of the English Vocabulary: Diachronic Perspective.	9	1		1		7	Усне опитування та міні-квіз
5	Тема 2. Etymological Survey of the English Vocabulary: Synchronic Perspective.	8	1		1		6	Усне опитування та контрольна робота
6	Розділ 3. Semantic Aspect in Lexicology.							
7	Тема 1. Semasiology. Classification of meanings.	5	1				4	контрольна робота
8	Тема 2. The vocabulary as a system.	5	1				4	контрольна робота
9	Тема 3. Polysemy and Homonymy.	6			0,5		5,5	Усне опитування та контрольна робота
10	Тема 4. Synonymy. Antonymy. Hyponymy.	7			0,5		6,5	Усне опитування та контрольна робота
11	Розділ 4. Structural Aspect in Lexicology.							

12	Тема 1. Morphemics.	5	0,5				4,5	Усне опитування та міні-квіз	
13	Тема 2. Derivation.	5	0,5				4,5	Усне опитування та міні-квіз	
14	Тема 3. Word-formation in English.	11			1		10	Усне опитування	
15	Тема 4. Word-groups.	7	0,5		0,5		6	Усне опитування	
16	Тема 5. Phraseology.	5	0,5				4,5	Усне опитування	
17	Тема 6. Phraseological Units.	5			0,5		4,5	Усне опитування	
18	Розділ 5. Social Aspect in Lexicology.								
19	Тема 1. Style.	4	0,5				3,5		
20	Тема 2. Formal and informal vocabulary.	5			0,5		4,5	Усне опитування	
21	Тема 3. English Dialects and Variants: Lexical Aspect.	5					5		
22	Розділ 6. Lexicology and Lexicography. English and American Lexicography.								
23	Тема 1. Lexicology and Lexicography.	5					5	Усне опитування	
24	Тема 2. English and American Lexicography.	7,5	0,5		0,5		6,5	Усне та письмове опитування	
25	Розділ 7. Methods of lexicological research.								
26	Тема 1. Comparative methodology. Structural methodology.	4,5					4,5		
27	Тема 2. Statistical research procedures. Communicative methodology. Cognitive methodology.	5					5		

4. Аудиторна робота

Лекційні заняття

Lecture 1

Lexicology as a Branch of Linguistics

Plan

1. The object of lexicology.
2. Lexical system.
3. The theoretical and practical value of lexicology.
4. The connection of lexicology with other linguistic science.
5. General problems of the theory of the word.

Lecture 2

Etymological Survey of the English Vocabulary. Diachronic Perspective

Plan

1. Old English period.
2. Middle English period.
3. Early Modern English period.
4. Modern English period.

Lecture 3

Etymological Survey of the English Vocabulary. Synchronic Perspective

Plan

1. The etymological structure of the English vocabulary
 - 1.1. Native English vocabulary
 - 1.2. Borrowed words
2. Assimilation

Lecture 4

Semantic Aspect in Lexicology

Plan

1. Semasiology. Classification of meanings.
2. The vocabulary as a system.
3. Homonymy and polysemy.
4. Synonymy, antonymy, paronymy. Hyponymy.
5. Componential analysis.

Lecture 5

Structural Aspect in Lexicology. Morphemics

Plan

1. Morphemics and derivation. Terms and notions of morphemics.
2. Classification of morphemes.
3. Morphemic analysis.
4. Analysis into immediate constituents (IC).

Lecture 6

Structural Aspect in Lexicology. Derivation

Plan

1. Derivational motivation.
2. Terms of derivation.
3. Ways of word formation: morphemic (affixational and compound) and non- morphemic (L-Gr, L-Synt, L-Sem).

Lecture 7

Structural Aspect in Lexicology. Word Groups. Phraseology

Plan

1. Word groups and their classification.
2. Phraseology: notion and terms.
3. Types of phraseological units.

Lecture 8

Lexicology and Lexicography

Plan

1. Lexicology and Lexicography.
2. Types of dictionaries.
3. History of the English Lexicography.

Lecture 9

Methods of lexicological research

1. Comparative methodology. The diachronic approach
2. Structural methodology. The synchronic approach
3. Statistical research procedures
4. Communicative methodology. The discourse approach.
5. Cognitive methodology. The notion and the concept.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Денна форма навчання		
1	Etymological Survey of the English Vocabulary: Diachronic Perspective.	2
2	Etymological Survey of the English Vocabulary: Synchronic Perspective.	2
3	Polysemy and Homonymy.	2
4	Synonymy. Antonymy. Hyponymy.	2
5	Word-formation in English.	4
6	Word-groups.	2
7	Phraseological Units.	2
8	Formal and informal vocabulary.	2
9	English Dialects and Variants: Lexical Aspect.	2
10	English and American Lexicography.	2,5
	РАЗОМ:	22,5
Заочна форма навчання		
1	Etymological Survey of the English Vocabulary: Diachronic Perspective.	1
2	Etymological Survey of the English Vocabulary: Synchronic Perspective.	1
3	Polysemy and Homonymy.	0,5
4	Synonymy. Antonymy. Hyponymy.	0,5
5	Word-formation in English.	1
6	Word-groups.	0,5
7	Phraseological Units.	0,5
8	Formal and informal vocabulary.	0,5
9	English and American Lexicography.	0,5
	РАЗОМ:	6

Seminar 1. Etymological Survey of the English Vocabulary: Diachronic Perspective

Speak about the major periods in the development of the English language:

Old English

Middle English

Early Modern English

Modern English

*Discuss the following aspects: important dates, prominent people of that period and their contribution to the development of **vocabulary**, peculiarities of **vocabulary** development during each of the periods.*

SEMINAR 2. ETYMOLOGICAL SURVEY OF THE ENGLISH VOCABULARY. SYNCHRONIC PERSPECTIVE

1. Native English vocabulary
2. The process of borrowing. Assimilation
3. Borrowings in Modern English (*When talking about borrowings speak about their sources and types of assimilation. Don't forget to use and explain examples.*)

- i. Celtic Borrowings in English
- ii. Latin Borrowings in English
- iii. Scandinavian Borrowings in English
- iv. Greek Borrowings in English
- v. French Borrowings in English

Seminar 3 *Polysemy and Homonymy*

1. Define polysemy. Speak about lexico-semantic variant of a word, semantic structure and semantic paradigm.
2. Explain the difference between direct and figurative meaning; main meaning and secondary meaning.
3. Identify the main types of change of meaning. Explain the processes of change of meaning.
4. Define the main types of homonyms; sources of homonymy.
5. Explain the difference between homonyms and polysemantic words.

Seminar 4. Synonymy. Antonymy. Hyponymy.

1. Synonymy. Synonymic dominant. Hyponyms and hypernyms. Ideographic and stylistic synonyms. Sources of synonymy.
2. Antonyms.
3. Lexical and Terminological Sets, Lexico-Semantic Groups and Semantic Fields.

Seminar 5 (4 exercises + corresponding theory) and 6 (5 exercises + all theory) *Word-formation in English*

1. Morphemes. Classification of Morphemes.
2. Types of Meaning in Morphemes.
3. Morphemic Types of Words.
4. Types of Word-Segmentability.
5. Procedure of Morphemic Analysis.
6. Types and Ways of Forming Words.
7. Affixation. Classification of Suffixes.
8. Prefixation. Classification of Prefixes.
9. Productive and Non-Productive Affixes.
10. Valency of Affixes and Bases.
11. Conversion. Typical Semantic Relations in Conversion.
12. Basic Criteria of Semantic Derivation in Conversion.
13. Word-Composition. Types of Meaning of Compound Words.
14. Classification of Compound Words.

SEMINAR 7. WORD-GROUPS

1. Lexical and Grammatical Valency.
2. Structure and Classification of Word-groups.
3. Types of Meaning of Word-groups.
4. Motivation in Word-groups.

Seminar 8. Phraseological Units

1. Basic classifications of PhUs (Vinogradov's, Amosova's, Kunin's). Other classifications.
2. Differentiating between PhUs and Free Word-Groups.

3. Origin of PhUs. Formation of PhUs.
4. Meaning of PhUs. Motivation of PhUs.
5. Polysemy and Synonymy of PhUs.

SEMINAR 9. FORMAL AND INFORMAL VOCABULARY.

1. Informal vocabulary: *slang, dialect words, colloquial words.*
2. Formal vocabulary: *learned words, archaisms, professional terminology.*
3. Basic vocabulary.

Seminar 10. English Dialects and Variants: Lexical Aspect

A presentation about **lexical peculiarities** of the following dialects and variants of the English Language.

1. British English and its dialects
2. American English and its dialects
3. Canadian English
4. Scottish English
5. Irish English
6. Australian English
7. South African English
8. Other (look for the countries where English is one of the official languages, like India).

5. Самостійна робота

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни «ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

кількість годин СРС згідно з навчальним планом:

денна форма навчання: 75 год; заочна форма навчання: 106 год.

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.
Денна форма навчання				
5 семестр				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Виконання вправ і завдань.	25	Протягом семестру	Усна / письмова	10
Виконання лексикологічного аналізу	10	Протягом семестру	Усна / письмова	20
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
Контрольна робота	10	Протягом семестру	Письмова	20
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				

Разом балів за обов'язкові види СРСР				50
II. Вибіркові				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Підготовка презентацій	5	Протягом семестру	Усна	5
Підготовка проектів	5	Протягом семестру	Усна	5
Разом балів за вибіркові види СРСР				10
Всього балів за СРС у 5 семестрі				60
6 семестр				
Написання курсової роботи.	15	Протягом семестру	Усна і письмова	60
Захист курсової роботи.	5	Протягом семестру	Усна	40
Всього балів за СРС у 6 семестрі				100
Заочна форма навчання				
6-7 триместр				
I. Обов'язкові				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Виконання вправ і завдань.	20	Протягом триместру	Усна / письмова	10
Виконання лексикологічного аналізу	20	Протягом триместру	Усна / письмова	20
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
Контрольна робота	46	Протягом триместру	Письмова	30
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Разом балів за обов'язкові види СРСР				60
II. Вибіркові				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Разом балів за вибіркові види СРСР				0
Всього балів за СРС у 7 триместрі				60
7 триместр				
Написання курсової роботи.	15	Протягом семестру	Усна і письмова	60
Захист курсової роботи.	5	Протягом семестру	Усна	40
Всього балів за СРС у 7 триместрі				100

6. Питання для самоконтролю

Лексикологія як лінгвістична дисципліна

Лексикологія як одна з лінгвістичних наук. Об'єкт та предмет лексикології. Напрямки лексикологічних досліджень у загальній лінгвістиці й у лінгвістиці англійської мови зокрема. Зв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами.

Лексичний склад англійської мови у діахронії

Періодизація та історія розвитку словникового складу англійської мови. Основні характеристики рідних слів та запозичень. Асиміляція запозичень в англійській мові. Етимологічні дублети та міжнародні слова. Запозичення на сучасному етапі розвитку англійської мови та їх асиміляція.

Вступ до морфології англійської мови

Об'єкт та предмет морфології. Морфологічна структура слова. Морфема та її види. Дери́вація (афіксація) та інфлексія. Класифікація англійських афіксів та флексій. Аломорфія. Поняття продуктивності у морфології.

Складні слова

Принципи словоскладання в англійській мові. Внутрішня структура та значення складних слів. Принципи класифікації складних слів. Відмінності складного слова від фрази.

Конверсія

Феномен конверсії в англійській мові. Семантичні відношення та зв'язки у конверсії. Продуктивність конверсії у збагаченні словникового складу англійської мови. Конверсія та зміна наголосу.

Інші способи морфологічного збагачення словника

Різні види скорочень в англійській мові. Бленд. Звуконаслідування. Неологізми та okazіоналізми.

Вступ до семасіології англійської мови

Розвиток різних підходів до значення слова. Види значень слова. Семантичні зміни. Полісемія. Контекст та значення.

Омонімія

Класифікація омонімів. Омонімія у діахронії. Зв'язок між омонімією та полісемією. Семантичні зв'язки між омонімами. Паронімія.

Синоніми та антоніми

Синонімія. Критерії синонімії. Джерела синонімії. Синонімічний домінант. Гіпоніми та гіпероніми. Типи антонімів.

Фраза

Основні характеристики фрази. Лексична та граматична валентність. Структура та значення фрази. Взаємозв'язок лексичного та граматичного значень фрази.

Фразеологічні одиниці

Розвиток фразеології як окремої дисципліни. Різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць. Фразеологічна одиниця та вільна фраза.

Словниковий склад англійської мови як система

Морфологічні та лексико-граматичні групи. Тематичні та ідеографічні групи.
Семантичні поля.

Функціонально-стилістичні особливості словникового складу англійської мови

Класифікація формальної лексики. Класифікація неформальної лексики. Базовий словник англійської мови та його характеристики.

Регіональні особливості словникового складу англійської мови

Історія вивчення лексичних варіацій у різних діалектах англійської мови. Стандартні та діалектні лексичні одиниці. Діалектні варіанти словникового складу англійської мови на Британських островах. Американська англійська. Канадська англійська та австралійська англійська.

Лексикографія

Загальна історія розвитку лексикографії. Історія англійської та американської лексикографії.

Типи словників. Словникова стаття та її структура

Принципи лексикографії. Підходи до складання словників. Типи словників. Принципи лексикографування лексичних одиниць та структура словарної статті.

7. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю успішності навчання є іспит.

Діагностика знань студентів (успішності навчання) здійснюється шляхом:

- 1) усних та письмових опитувань на практичних заняттях;
- 2) перевірки письмової контрольної роботи;
- 3) перевірки виконання іспитових завдань.

Зразки контрольної роботи:

Test 1

Semantic Aspect in Lexicology

Variant 1

- 1 Give a detailed answer to the theoretical question. Examples are obligatory.
Types of meanings.
- 2 Define the terms and provide examples where it is possible: *semasiology, cohyponym, paronymy, componential analysis, word.*
- 3 Classify the following words into groups, comprising the generic term and the names of the species. Identify the words in terms of lexicology.
Acacia, ash, aspen, baobab, bed, birch, bookcase, buffet, buggy, bureau, bus, cabinet, car, carriage, cart, cedar, chair, chest.

Test 1

Semantic Aspect in Lexicology

Variant 2

- 1 Give a detailed answer to the theoretical question. Examples are obligatory.
Synonymy. Types of synonyms. Synonymic group.
- 2 Define the terms and provide examples where it is possible: *homophone, semantic paradigm, lexicology, monosemy, pejorative connotation.*

3 Qualify the words in bold type according to their relation and particular type. Translate the sentences into Ukrainian.

a) *She wished she could run a million miles away. Away from her husband who had cried and wailed constantly for a **week*** (G. Parker), b) *"You can go in now, Mr. Edge," she said, "but don't stay too long. He's still very **weak**"* (H. Robbins).

Test 1

Semantic Aspect in Lexicology

Variant 3

1 Give a detailed answer to the theoretical question. Examples are obligatory.

Homonymy and polysemy. Sources of homonymy.

2 Define the terms and provide examples where it is possible: *lexico-semantic variant of a word, contradictories, total synonyms, hyponymy, ameliorative connotation.*

3 Deduce the meanings of the words in bold type. State the kind of relations between them. Translate the sentences into Ukrainian.

a) *"I remember before the war when Charles inspected the **Corps** on a white horse.* (J. le Carre).

b) *There were noises, and directions from Cramer, about removing the **corpse**, and in a couple of minutes heavy feet as they carried it out* (R. Stout).

Test 1

Semantic Aspect in Lexicology

Variant 4

1 Give a detailed answer to the theoretical question. Examples are obligatory.

Syntagmatic and paradigmatic relations on the lexico-semantic language level.

2 Define the terms and provide examples where it is possible: *incompatibles, seme, denotative meaning, generalization, synonymic dominant.*

3 Translate the following sentences into Ukrainian. Classify the words in bold type into types of antonyms.

a) *To see both sides of a question vigorously was at once Jon's **strength** and **weakness*** (Id.). b) *And behind this **tangible** dread there was always that **intangible** trouble, lurking in the background* (Id.).

Test 1

Semantic Aspect in Lexicology

Variant 5

1 Give a detailed answer to the theoretical question. Examples are obligatory.

The main types of change of meaning. The processes of change of meaning.

2 Define the terms and provide examples where it is possible: *ideographical synonyms, contraries, lexeme, equonym, semantic structure.*

3 Make distinction between polysemy and homonymy.

a) **Draw** your chair nearer to the table and take part in the conversation. b) He **drew** the rein and stopped the horse. c) Help me to **draw** a straight line. d) He **drew** the blanket over his head and tried to fall asleep. e) The teacher was trying to **draw** our attention to what he was speaking. f) Let's **draw** a comparison between these two phenomena. g) **Draw** yourself straight, don't stoop. h) His play continues to **draw** the audience. i) He is good at **drawing** cartoons. j) I wrote some letters to her but **drew** no reply. k) I couldn't **draw** the bolt to open the door. l) Our advisers have been **drawn** from a wide range of experts.

Орієнтовні іспитові теоретичні питання:

1. Lexicology as a Branch of Linguistics.
2. Lexicology and Lexicography.

3. The Etymological Structure of the English Vocabulary: Diachronic Perspective.
4. Etymological Survey of the English Vocabulary. Synchronic Perspective
5. English Vocabulary as a System.
6. English Semasiology.
7. Semantic aspect in Lexicology.
8. Word Groupings. The Theory of Semantic Field.
9. Structural aspect in Lexicology: Morphemics.
10. Structural aspect in Lexicology: Word-formation.
11. Compound words and their classification.
12. Conversion as a Kind of Non-morphemic Word-formation.
13. Different Ways of Word-formation. Neologisms and Occasionalisms.
14. Word Groups and Their Classification.
15. Phraseology: Notion and Terms. Types of Phraseological Units.
16. Functional and Stylistic Differentiation of the English Vocabulary.
17. Formal and Informal Vocabulary.
18. Methods of Lexicological Research.
19. Regional Peculiarities of the English Vocabulary.
20. English and American Lexicography.
21. Types of Dictionaries. Structure of an Entry.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни

За роботу протягом семестру з курсу “Лексикологія англійської мови” мають право набрати 60 балів. Наприкінці семестру студенти складають іспит з дисципліни, за який можуть максимально отримати 40 балів.

Робота на занятті оцінюється таким чином:

10-9 балів (“відмінно”): за присутність, повністю підготовлене домашнє завдання, постійну участь у класній роботі;

8-7 балів (“добре”): за присутність, частково підготовлене домашнє завдання та часткову участь у класній роботі;

6-5 балів (“задовільно”): за присутність, задовільну підготовленість та участь у класній роботі;

4-1 бал (“незадовільно”): незадовільна підготовка (низький рівень).

На іспиті студент має відповісти на 2 теоретичних питання, дати визначення 5-х термінів (за можливості, навести приклади) та прокоментувати лексикологічний аналіз.

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з

			кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилко)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

9. Рекомендована література

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)			
		ЧНУ ім.П.Могили	Обласна наукова бібліотека ім.О.Гмирява	Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького	Інтернет, внутрішня мережа (адреса)
1. Основні джерела					
1.	Амосова Н. Н. Этимологические основы словарного состава современного английского языка / Н. Н. Амосова. – М.: Изд-во лит. на иностр. яз., 1956. – 218 с.	–	–	–	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs
2.	Антрушина Г. Б. Лексикология английского языка : [уч. пособие для пед. вузов] / Г. Б. Антрушина, О. В. Афанасьева, Н. Н. Морозова. – 8-е изд., стереотип. – М. : Дрофа, 2008. – 288 с.	–	–	–	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs
3.	Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка : Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / И. В. Арнольд. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Высш. шк., 1986. – 295 с., ил. – На англ. яз.	+	+	+	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs
4.	Зыкова И. В. Практический курс английской лексикологии = A Practical Course in English Lexicology : учеб. пос. для студ. лингв. вузов и фак. ин. языков / И. В. Зыкова. – 3-е изд., стер. – М.: Академия, 2008. – 288 с.	–	–	–	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs
5.	Иванова Е. В. Лексикология и фразеология современного английского языка = Lexicology and Phraseology of Modern English : учеб. пос. для студ. учреждений высш. проф. образования / Е. В. Иванова. – СПб: Филологический факультет СПбГУ ; М.: Академия, 2011. – 352 с.	–	–	–	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs
6.	Лаврова Н. А. A Coursebook on English Lexicology : Английская лексикология : учеб. пособие / Н.А. Лаврова. – М. : ФЛИНТА : Наука, 2012. – 168 с.	+	+	+	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs
7.	Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика / А. Г. Ніколенко. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 528 с.	+	+	+	
8.	Новое в зарубежной лингвистике / сост., общ. ред. и вступ. ст. В. А. Звегинцева. – Выпуск X. Лингвистическая семантика. – М.: Прогресс, 1981. – 567 с.	–	–	–	http://www.classes.ru/grammar/155.new-in-linguistics-10/
9.	Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the	+	+	+	https://drive.google.com/drive/folders/0BxGm1AENV_WZME5oOVJ6YXpiMGs

	English Language. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.				gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
10.	Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. – Oxford: Macmillan Education, 2002.	+	+	+	https://www.ma cmillandictionar y.com/
11.	Partridge E. Origins. A Short Etymological Dictionary of Modern English / Eric Partridge. – 4th edn. – London and New York: Taylor & Francis e Library, 2006.	–	–	–	https://drive.goo gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
2. Додаткові джерела					
1.	Алефиренко Н. Ф. Спорные проблемы семантики: Монография / Н. Ф. Алефиренко. – М.: Гнозис, 2005. – 326 с.	–	–	–	https://drive.goo gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
2.	Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов / О. С. Ахманова. – [изд. 2-е, стер.]. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – 576 с.	+	+	+	
3.	Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – 686 с.	+	+	+	
4.	Кочерган М. П. Загальне мовознавство: Підручник / М. П. Кочерган. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К.: Видавничий центр «Академія», 2006. – 464 с.	+	+	+	
5.	Лайонз Дж. Лингвистическая семантика. Введение / Джон Лайонз ; [пер. с англ. В. В. Морозовой, И. Б. Шатуновского]. – М. : Языки славянской культуры, 2003. – 397 с.	–	–	–	https://drive.goo gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
6.	Никитин М. В. Курс лингвистической семантики : [учеб. пособие] / М. В. Никитин. – СПб. : Научный центр проблем диалога, 1996. – 760 с.	–	–	–	https://drive.goo gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
7.	Смирницкий А. И. Лексикология английского языка : [учеб. пособие] / А. И. Смирницкий. – М. : Издательство литературы на иностранных языках, 1956. – 260 с.	–	–	–	https://drive.goo gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
8.	Степанов Ю. С. Семиотика / Ю. С. Степанов. – М. : Наука, 1971. – 167 с.	–	–	–	https://drive.goo gle.com/drive/fo lders/0BxGm1A ENV_WZME5o OVJ6YXpiMGs
9.	Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics / Hadumod Bussmann. – L., N.Y. : Routledge, 2006.	–	–	–	
10.	Crystal D. Words, Words, Words / David Crystal. – Oxford : Oxford University Press, 2007. – 224 p.	–	–	–	
11.	Jackson H. Lexicography: An Introduction / Howard Jackson. – L., N. Y. : Routledge, 2002. – 141 p.	–	–	–	

10. СЛОВНИК ДИСЦИПЛІНИ

Abbreviation – a shortened form of a written word or a phrase used in a text in place of the whole for economy of space and effort (Example: abbr – abbreviation)

Abbreviation (acronyms) – if the abbreviated written form tends itself to be read as though it were an ordinary English word and sounds like an English word, it will be read like one. The words thus formed are called acronyms (Example: NATO – the North-Atlantic- treaty-organisation).

Initial abbreviation – abbreviation with the alphabetical reading retained i.e. pronounced as a series of letters (Example: B.B.C. – the British broadcasting corporation).

Affixation – the process of affixation consists in coining a new word by adding an affix or several affixes to some root morpheme. Derivational affixes serve to supply the stem with components of lexical and lexico-grammatical meaning, and thus from different words. Suffixation. Prefixation.

Functional affixes – serve to convey grammatical meaning, they build different forms of one and the same word.

Allomorphes – denote elements of a group whose members together constitute a structural unit of the language (allophones, allomorphs); variants of one and the same morpheme (Example: -ion\ -sion\ -tion\ -ation: - the prepositional variants of the same suffix).

Antonyms – are words of the same language belonging to the same part of speech and to the same semantic field, identical in style and nearly identical in distribution, associated and often used together so that their denotative meanings render contradictory (denying one another) or contrary (opposed but gradable) notions (Example: alive-dead, up-down, hot-cold). **Absolute antonyms** (Example: right – wrong, young – old), Absolute antonyms – are words regularly contrasted as homogenous sentence connected by copulative, disjunctive or adversative conjunctions, or identically used in parallel constructions, in certain typical contexts (Example: right-wrong, young-old). **Derivational antonyms** (Example: like-dislike). Derivational antonyms – the affixes in them serve to deny the quality stated in the stem (Example: known – unknown). **Proper antonyms** (they are always gradable and represent contrary notions (Example: love – attachment – liking – indifference – antipathy – hate). **Complementary antonyms** (are regularly contrasted in speech (Example: male-female) and the elements of a complementary pair have similar distribution (Example: prose – poetry).

Archaisms – are words that were once common but are now replaced by synonyms which introduce nothing conceptually, new the stylistic value of older words tends to be changed and they are associated with poetic diction. Archaisms – 1. Words denoting historical phenomena which are no more in use (Example: yeoman, vassal, falconet). These are historical words. 2. Words used in poetry in the XVII-XIX cc. (Example: steed – horse, quoth – said, woe – sorrow). These are poetic words. 3. Words in the course of language history ousted by newer synonymic words (Example: whereof = of which, to deem = to think) or forms (Example: maketh = makes, thou wilt = you will). These are called archaic words proper.

Argot – this term serves to denote a special vocabulary and idiom, used by a particular social or age group, especially by the so-called underworld (the criminal circles). It's main point is to be unintelligible to outsiders. Argot words don't show their motivation (Example: zap – kill, shin – knife).

Back formation (reversion) – denotes the derivation of new words by subtracting a real or supposed affix from existing words through misinterpretation of their structure (Example: begger – to beg, butler- to butle).

Belles-lettres style - the richest register of communication besides its own language means. This style has a unique task to impress the reader aesthetically (the language of poetry, the language of fiction (emotive prose), the language of drama).

Bias words – are especially characteristic of the newspaper vocabulary reflecting different ideologies and political trends in describing political life.

Bilingual translation dictionary – the dictionary that explains words by giving the equivalents in another language.

Blending – a word which can be defined as formants that combine two words that include the letters or sounds they have in common as a connecting element (Example: Bit – binary digit; bloodalyser – blood + analyser; twinight – twilight + night; brunch – breakfast + lunch)

Bookish style – corresponds to public speech (non-casual, formal). This style embraces scientific official, publicistic (newspaper), oratorical, and poetic styles.

Collocation – a combination of words in a language that happens very often and more frequently than would happen by chance.

Colloquial style – serves situations of spontaneous everyday communication (casual, non-formal). It is divided into upper colloquial and low colloquial. The latter two have their own peculiar features connected with region, gender, age of speaker.

Colloquial words – are employed in non-official everyday communication. We can find them in the types of discourse, simulating (copying) everyday oral communication: the dialogue, prose work. (Example: dad, kid, crony, fan).

Componential analysis – the attempt to describe the meaning of words in terms of a universal inventory of semantic components and their possible combinations.

Composition – is the type of word-building in which new words are produced by combining two or more stems.

Compounds – are the words consisting of at least two stems which occur in the language as free forms.

1. Neutral compounds – in neutral compounds the process of compounding is realized without any thinking element by a mere juxtaposition of two stems (Example: window, bedroom).

- Simple neutral compounds consist of simple affixless stems (Example: blackbird, sunflower).

- Derived (derivational) neutral compounds – have stems possessing affixes in their formal structure (Example: golden-haired, long-legged).

- Contracted neutral compounds have a shortened (contracted) stem in their structure (Example: TV-set, V-cut).

2. Morphological compounds – are words in which two compounding forms are combined by a linking vowel or consonant (Example: Anglo-Saxon, handicraft).

3. Syntactic compounds – are formed from the segments of speech preserving in their structure numerous traces of syntactic relations typical of speech: articles, prepositions, adverbs (Example: mother-in-law).

4. Idiomatic compounds – the compounds whose meaning doesn't correspond to the separate meanings of their constituent parts.

5. Non-idiomatic compounds – the compounds the meaning of which isn't only related to the one of the parts but can be inferred from it.

6. Endocentric compounds – in them the referent is named by one of the elements and given a further characteristic by the other.

7. Exocentric compounds – in them only the combination of both elements names the referent. A further subdivision takes into account the character of stems.

8. Pseudo-Compounds – are the words resulting from false etymology an attempt to find motivation for a borrowed word (Example: Mey-day (miaider) = May Day).

Concordance – dictionaries recording the complete vocabulary of some authors.

Connotation – additional semantic components; the word conveys about the speaker's attitude to the social circumstances and the appropriate functional style (Example: slay VS kill), about his approval or disapproval of the object spoken of (Example: clique VS group), about the speaker's emotions (Example: mummy VS mother) or the degree of intensity (Example: adore VS love). Types of connotation: emotive, evaluative, of duration, of cause).

Connotative meaning – complex associations originating in habitual contexts, verbal or situational, of which the speaker and listener are aware.

Context – is a combination of an inductor or indicating minimum and the dependant, that is the word, the meaning of which is to be rendered in a given utterance. 1. A) Lexical (determines the meaning of the word), B) Syntactical, C) Mixed. 2. A) linguistic context, 2. Practical context (the

circumstances of communication: its stimuli, participants, their relation to one another and to circumstances and the response of the listeners).

Contextual meaning – the lexical meaning of a word in speech. It represents only one of the possible variants of the word but this one variant may render a complicated notion or emotion analyzable into several semes. Contextual meanings include nonce usage.

Contextual synonyms – similar in meaning only under some specific distributional conditions (Example: “to buy” doesn’t equal “to get”, but it is in the sentence “I’ll go to the shop and buy (get) some bread”).

Conversion – consists in making new word from some existing word by changing the category of a part of speech the morphemic shape of the original word remaining unchanged. The new word has a meaning which differs from that of the original one though it can more or less be easily associated with it.

Conversives (relational opposites) – denote one and the same referent or situation as viewed from different points of view, with a reversal of the order or participants and their roles. (Example: She received flowers = She was given flowers).

Definition – an explanation of the meaning of a word or phrase, especially in a dictionary.

Demonstrative meaning – is especially characteristic of colloquial speech where words so often serve to identify particular elements of reality (Example: Do you remember what the young lady did with the telegram?).

Denotative component – the leading semantic component in the semantic structure of the word.

Denotative meaning – it conceptualizes and classifies our experience and names for the listener some objects spoken about. It’s essentially cognitive.

Dialectal words – are normative and devoid of any stylistic meaning in regional dialects, but used outside of them, carry a strong flavor of the locality where they belong.

Dictionary – a book that gives a list of words in alphabetical order and explains their meanings in the same language, or another language; a book that explains the words and phrases used in a particular subject.

Emotional nonce-words – are created in angry or jocular back-chat by transforming whole phrases into verbs to express irritation or mockery (Example: Oh, bloodyhell!; You don’t bloody-hell here).

Emotive speech – any speech or utterance conveying or expressing emotion.

Endocentric word-group – if the word-group has the same linguistic distribution as one of its members it is described as endocentric, i.e. having one central member functionally equivalent to the whole word-group (Example: red flower – I saw a red flower – I saw a flower).

Entry – an item, for example a piece of information, that is written or printed in a dictionary.

Epidigmatic – similar notion of the elements of meaning that form the basis for semantic and morphological derivation and characterize the similarities and differences of variants within the semantic structure of one word.

Euphemisms – are words and expressions that are used instead of the units that people avoid because they are considered indecent indelicate, rude, too direct, or impolite social taboos (Example: pregnant – in an interest condition, expecting, in the family way).

Evaluatory words – words which used in a sentence, pass a value judgment differ from other emotional words in that they can’t only indicate the presence of emotion but specify it (Example: I am accused of scheming).

Exocentric word-group – if the distribution of the word-group is different from either of its members, it is regarded as exocentric, i.e. as having no such central member, “for instance”, “side by side” or “grow smaller” and others where the component words are not syntactically substitutable for the whole word-group.

Explanatory (unilingual) dictionary – dictionary in which the words and definitions belong to the same language.

Expressive function – the function of rendering an emotion or an attitude.

Familiar colloquial – is more emotional and much more free and careless than literary colloquial. It's also characterized by a great number of jocular or ironical expressions and nonce-words (Example: gotta, ain't, gonna).

Free word-groups – are relatively free as collocability of their member-words is fundamentally delimited by their lexical and grammatical valency which makes at least some of them very close to set-phrases. In free word-groups each of the components preserves as a rule it's own stylistic reference.

Functional style – is a system of interrelated language means serving a definite aim in communication.

General slang – includes words that are not specific for any social or professional group.

Generic term – word in which abstraction and generalization are so great that they can be lexical representatives of lexico-grammatical meanings and substitute any word of their class (Example: matter – is a generic term for material nouns. The word group – for collective nouns).

Glossary – a list of special words and explanations of their meanings, often at the end of the book.

Grammatical inseparability – implies that the grammatical meaning or the part of speech meaning of phraseological units is felt as belonging to the word- group as a whole irrespective of the part of speech meaning of the component words.

Grammatical meaning – an expression in speech of relationships between words based on contrastive features of arrangements in which they occur.

Grammatical valency – the aptness of a word to appear in specific grammatical (or rather) syntactic structures.

Headword – one of the words whose meaning is explained in a dictionary.

Historism – when the causes of the word's disappearance are extra-linguistic, e.g. when the thing named is no longer used its name becomes an historism (Example: fly, gig, berlin – names of different horse-drawn carriages).

Homographs – are words that have the same spelling but different in sound (Example: bow [bau] – поклон/ bow [bəu] – лук).

Homonyms – are words which are identical in sound and/ or spelling and different in their meaning; two or more words identical in sound and spelling but different in meaning, distribution and (in many cases) origin (Example: bank – 1. A side of a river, 2. An organization) - Complex lexico-grammatical partial homonyms – are words which belong to different categories of parts of speech. They have one identical form in their paradigm (Example: rose (noun) – rose (Past Simple of rise)).

- Homonyms proper – are the words that are identical in sound and spelling (Example: spring – 1. The season, 2. A place where water comes).

- Full lexical homonyms – represent the same category of speech and have the same paradigm (Example: match)

- Partial lexical homonyms – are words of the same category of parts of speech which are identical in their corresponding forms (Example: lie (lay-lain) – lie (lied-lied); can (could) – can (canned)).

- Simple lexico-grammatical partial homonyms – are words which belong to the same category of parts of speech. Their paradigms have one identical form but it is never the same form (Example: found – to find – Past Simple, Past participle II; found – to found – Indefinite Infinitive)

Homophones – are words which are the same in sound and are different in spelling (Example: bean-been).

Hybrids – words that are made up of elements derived from two or more different languages (Example: unbelievable).

Hyperonym – a generic term which serves as the name for the notion of the genus as distinguished from the names of the species (Example: animal: wolf, dog, mouse; animal – hyperonym of “dog”; “dog” – hyponym of “animal”; dog, wolf, mouse – co-hyponyms of “animal”, “dog” – hyperonym of “collie” and “poodle”).

Hyponyms – the names of the species.

Idiom – is a semantically and grammatically inseparable unit, in which the meaning of the whole unit doesn't correspond to the current meanings of the components (Example: to cry a blue murder = to complain loudly).

Idiomacity – denotes lack of motivation from the point of view of one's mother tongue or from the point of view of native speakers.

Implicational meaning – if the communicative value of a word contains latent possibilities realised not in this particular variant but able to create new derived meanings or words we called it implicational. (Example: bomb).

Individual style – is a unique combination of language units, expressive means and stylistic devices peculiar to a given writer, which makes that writer's works or even utterances easily recognizable.

Intensifying words – convey special intensity to what is said, they indicate the special importance of the thing expressed (Example: as ever, even, all, so, terribly, awfully; Why ever didn't you go?).

Jargonisms – substandard, expressive and emotive words which are used by limited groups of people, united either professionally (professional jargonisms) or socially (argot). Jargonisms cover a narrow semantic field: in the first case it is that connected with the technical side of some profession (Example: pipeliner – bender, cat, old cat).

Jargonisms proper – are characterized by similar linguistic features, but differ in function and sphere of application. They originated from the thieves jargon (liargo, cant) and served to conceal the actual significance of the utterance from the uninitiated. Their major function thus was to be cryptic, secretive.

Lexical context – determines the meaning of the word. It subdivided into lexical contexts of the first degree (there is a direct syntactical connection between the indicator and dependent (Example: He was arrested on a treason charge)) and lexical contexts of the second degree (there is no direct syntactical connection between a dependent and the indicator (Example: I move that Mrs Last addresses the meeting – the dependent move isn't directly connected to the indicating minimum addresses the meeting)).

Lexical meaning of the word – the realization or naming of a notion, emotion or object by means of a definite language system subject to the influence or grammar and vocabulary peculiarities of that language).

Lexical meaning of the word-group – the combined lexical meaning of the component words (Example: the lexical meaning of the word-group "red flower" may be described denotatively as the combined meaning of words "red" and "flower").

Lexical valency (collocability) – is the aptness of a word to appear in various grammatical structures.

Lexical variants – are examples of free variation in language, in so far as they are not conditioned by contextual environment but are optional with the individual speaker (Example: who-ever/whoso-ever). The variation can concern morphological or phonological features or it may be limited to spelling (Example: weazen/ weazened).

Lexically-motivated word-group – word-group is lexically-motivated if the combined lexical meaning of the groups is deducible from the meaning of their components (Example: red flower – lexically motivated word-group; red-tape – non-motivated).

Lexico-grammatical meaning – is the common denominator of all the meanings of words belonging to a lexico-grammatical class of words, it is the feature according to which they are grouped together.

Lexicology – is the part of linguistics dealing with the vocabulary of the language and the properties of words as the main units of language.

Literary colloquial – this term is used to denote the vocabulary used by educated people in the course of ordinary conversation when writing letter to intimate friends (Example: How do you do? Hello!).

Literary words – serve to satisfy communicative demands of official, scientific, poetic messages. We can find them in authorial speech, descriptions, considerations.

Low colloquial – is a term used for illiterate popular speech (Example: Hey!). Features: simple sentences, ellipsis, no restrictive rules.

Meaning – is a component of the word through which a concept is communicated endowing the word with the ability of denoting real objects, qualities, action and abstract notions; the relation between the object or notion named, and the name itself; the situation in which word is uttered.

Multilingual dictionary – serve chiefly the purpose of comparing synonyms and terminology in different languages.

Neologism – is a newly coined word or phrase or a new meaning for an existing word, or a word borrowed from another language (Example: black hole, computer, penicillin, tape-recorder, supermarket).

Neutral style – this term is used to denote background for realizing stylistic peculiarities of stylistically colored elements. Neutral style is characterized by the absence of stylistic coloring and by the possibility to be used in any communicative situation. This style is deliberately simplified.

Neutral words – the words which express notions but don't say anything about the state of the speaker or his mood (Example: copy, report, reach, information). They possess no stylistic connotation and suitable for any communicative situation.

Newspaper style – special graphical means are used to attract the reader's attention; a system of interrelated lexical, phraseological and grammatical means which is perceived by the community as a separate linguistic unity that serves the purpose of informing and instructing the reader.

Non-variability – the stability of the word-group.

Notion (concept) – denotes the reflection in the mind of real objects and phenomena in their essential features and relations. Each notion is characterized by its scope and content. The scope of the notion is determined by all the objects it refers to. The content of the notion is made up for all the features that distinguish it from other notions.

Official style – is the most conservative style. It uses syntactical constructions and archaic words. Emotiveness is banned out of this style.

One-summit units – units which have only one meaningful constituent (+grammatical constituent) (Example: to make out, to be tired, to be surprised).

Onomasiology – the study of means and ways of naming the elements of reality.

Paronyms (lexical variants) – are words that are kindred in origin, sound from and meaning and therefore liable to be mixed but in fact different in meaning and usage; are words that are alike in form, but different in meaning and usage (Example: affect (influence) – effect (produce)).

Pattern – the structure of the word-group in which a given word is used as its head (Example: mean something – 2 patterns, mean to do something – 3 patterns).

Phrasemes – are two-member word-groups in which one of the members has specialized meaning dependent on the second component (Example: in small hours – the second component "hours" serves as the only clue to this particular meaning of the first component as it found only in the given context).

Phraseological combinations – are word-groups with a partially changed meaning. The meaning of the unit can be easily deduced from the meanings of its constituents, i.e. the units are motivated (Example: to be good at something, to have a bite).

Phraseological fusions – are completely non-motivated word-groups with a completely changed meaning. The meaning of the components has no connections whatsoever at least synchronically with the meaning of the whole group (Example: to come in a cropper – to come to disaster "red tape", "heavy father").

Phraseological units – are ready-made units with fixed and constant structures functionally and semantically inseparable; are non-motivated word-groups that can't be freely made up in speech but are reproduced as ready-made units (Example: to lose one's head, to catch at a straw).

Polysemantic word – a word which has more than one meaning.

Polysemy – means plurality of meanings.

- Split polysemy – two or more homonyms can originate from different meanings of the same word when the semantic structure of the word breaks

into several parts. This type of formation of homonyms is called split polysemy.

Predicative word-group – such word-group that has a syntactic structure similar to that of a sentence, are classified as predicative, all others as non-predicative. Non-predicative word-groups can be predicative (red flower, man of wisdom) and coordinative (women and children, day and night, do or die).

Prefixation – is the formation of words with the help of prefixes; an integral part of word-derivation regarding, prefixes as derivational affixes which differ essentially both from root-morphemes and non-derivational prepositive morphemes (Example: prefixal verbs: to rewrite; prefixal adjective: uncomfortable; prefixal noun: dishonesty).

Prepositional-substructive units – equivalent to verbs, having their semantic centre in the substantive constituent and no grammatical centre (Example: by heart, by means of).

Professionalisms – the words which are formed according to the existing word-building patterns or present existing words in new meanings, and cover the field of special professional knowledge which is semantically limited; they offer a vast variety of synonymic choices for naming one and the same professional item (Example: geologist = > smeller, pebble pup, rock hound, witcher).

Proverb – is a short familiar epigrammatic saying, expressing popular wisdom, a truth or moral lesson in a concise and imaginative way (Example: Actions speak louder than words, After a storm comes a calm).

Publicistic style – is famous for its explicit pragmatic function of persuasion directed at influencing the reader in accordance with the argumentation of the author. Oratorical substyle, radio/ TV commentary, essay (moral, philosophical, literary), journalistic articles (political, social, economic). Publicistic style is characterized by coherent and logical syntactical structure, with an expanded system of connectives and careful paragraphing. Its emotional appeal is achieved by the use of words with the emotive meaning, but the stylistic devices are not fresh or genuine. Publicistic style is also characterized by the brevity of expression.

Reduplication – in reduplication new words are made by doubling a stem either without any phonetic changes (Example: bye-bye, chi-chi girl) or with a variation of the root-vowel or consonant (Example: ping-pong, chit-chat, walkie-talkie). 1. Reduplicative compounds proper (Example: hush-hush secret), 2. Ablaut combinations (Example: knick-knock), 3. Rhyme combinations (Example: hurry-scurry, boogie-woogie).

Register – the words, style and grammar used by speakers and writers in a particular situation or in a particular type of writing.

Scientific style – is employed in professional communication to convey some information. It's most conspicuous feature is the abundance of terms denoting objects, phenomena and processes characteristics of some particular field of science and technique. Also precision clarity logical cohesion.

Semasiology – the branch of linguistics concerned with the meaning of words and word equivalents. The main objects of semasiological study: 1. Semantic development of words, 2. Its causes and classification, 3. Relevant distinctive features, 4. Types of lexical meaning.

Semi-affix – is a component of a word, which, on the one hand, has the features of a stem and preserves certain semantic associations with a free form. On the other hand, the meaning of the component has become so generalized that it is approaching to an affix (Example: proof – waterproof, fireproof; man – policeman, tireman).

Set-phrase – the term implies that the basic criterion of differentiation is stability of the lexical components and grammatical structure of word-groups (Example: green house, mousehouse, computer screen, white House).

Shortening (contraction) – 1. A word is made from a syllable(-s) of the original word (Example: telephone = > phone; advertisement = > Ad), 2. A word is made from the initial letters of a word-group – initial shortening (abbreviation) (Example: UFO – unknown flying object).

Significative function – is the function of expressing the content of the respective notion.

Slang words – the expressive, mostly ironical words serving to create fresh names for some things that are frequent topics of discourse. For the most part they sound somewhat vulgar, cynical and harsh, aiming to show the object of speech in the light of an off-hand contemptuous ridicule. (Example: money: beans, brass, dubs; head: attic; graft, hitch-hiker – become part of literary vocabulary). Slang words are clearly motivated (Example: cradle-snatcher- an old man who marries or courts a much younger woman; window-shopping). Slang words used by most speakers in very informal communication, are highly emotive and expressive and lose their originality rather fast and are replaced by newer formations (Example: girl = > cookie, tomato, sugar, bird; pal, crony = friend; dough = money).

Sound interchange – may be defined as an opposition in which words or word forms are differentiated due to an alternation in the phonemic composition of the root. Vowel interchange (full-fill), consonant interchange (advise – advice, speak – speech).

Sound-imitation – the words coined by this type of word-building are made by imitating different kinds of sound that may be produced by animals, birds, insects human beings, and inanimate objects (Example: bark, cuechoo).

Special slang- includes words that are peculiar for some such group: teenager slang, university slang, football slang etc.

Stone-wall problem – concerns the compound/ free phrase status of the word complexes based on the following structural model: noun + noun (Example: stone wall = > a wall of stone).

Structural meaning of the word-group – is the carrier of a certain semantic component not necessarily dependant of the actual lexical meaning of its members (Example: school grammar – grammar school).

Structurally-motivated word-group – word-group is said to be structurally- motivated if the meaning of the pattern is deducible from the order and arrangement of the member-words of the group (Example: “red flower” is motivated as the meaning of the pattern quality – substance can be deduced from the order and arrangement of the words “red” and “flower” whereas the seemingly identical pattern “red tape” can’t be interpreted as quality- substance).

Suffixation – is the formation of words with the help of suffixes. It usually modify the lexical meaning of the base and transfer words to a different part of speech.

Synonyms – two or more words of the same language, belonging to the same part of speech and possessing one or more identical or nearly identical denotational meaning, interchangeable, at least in some contexts without any considerable alteration, in denotational meaning, but different in morphemic composition, phonemic shape, shades of meaning, connotations, style, valency and idiomatic use. Types: ideographic, stylistic, absolute. (Example: to glance, to stare, to glare, to gaze, to peep, to peer; denotative component: to look; connotative component: in surprise, in anger ...).

- Absolute synonyms – words coinciding all their shades of meaning and stylistic characteristics (Example: to begin – to commence, homeland- motherland).

- Ideographic synonyms – words conveying the same concept but different in shades of meaning (Example: to peep – to peer).

- Dominant synonym (the synonymic dominant) – the word the meaning of which is equal to the denotation common to all the synonymic group is called the dominant synonym. The semantic structure of such a word is quite simple; it consists only of a denotative component and has no connotations.

- Stylistic synonyms – words conveying the same concept but different in stylistic characteristics (Example: girl – skirt).

Terms – the words denoting objects, processes, phenomena of science, humanities, technique.

Thesaurus – a book in which words are put into groups with other words that have similar meanings.

Total synonymy – synonymy where the members of a synonymic group can replace each other in any given context, without the slightest alteration in denotative or emotional meaning and

connotations, is a rare occurrence (Examples can be found in special literature among technical terms; Example: flection/inflection).

Two-and- multi summit units – units which have more than one meaningful constituent (Example: common sense, black oil). Attributive-substantive two- summit units (equivalent to nouns) (Example: best man, common sense). Verbal-substantive two-summit units (equivalent to verbs) (Example: to go to bed). Phraseological repetitions (equivalent to adverbs) (Example: now or never). Adverbial multi-summit units (equivalent to adverbs) (Example: every now and then).

Units – equivalent to verbs which have their semantic centre in the second and their grammatical centre in the first.

Verbal-adverbial units – equivalent to verbs in which the semantic and grammatical centres coincide with the first constituent (Example: to give up).

Vocabulary – is the system formed by the sum total of all the words and word equivalents that the language possesses.

Vulgarisms – are coarse words with a strong emotive meaning, mostly derogatory, normally avoided in polite conversation.

Word – is the basic unit of a given language resulting from the association of a particular meaning with a particular group of sounds capable of a particular grammatical employment. A word therefore is simultaneously a semantic, grammatical and phonological unit.

Word-building – is the process of producing new words from the resources of a particular language.

Word-composition – words created by word-composition have at least 2 bases (Example: ice – cold).

Word-derivation – words created by word-derivation have in terms of word- formation analysis only one derivational base and one derivational affix (Example: cleanness = clean + ness).

Word-equivalent – this term stresses not only the semantic but also the functional inseparability of certain word-groups and their aptness to function in speech as single words.

Word-formation – is the system of derivative types of words and the process of creating new words from the material available in the language after certain structural and semantic formulas and patterns. Types: 1. Word-derivation (conversion, affixation), 2. Word-composition (compounding, shortening).

Word-group (phrase) – minimal syntactic (or syntagmatic) structure that operate as distinguishing clue for different meaning of a polysemantic word.